

sosialurin

telf. 1 47 20. 1 18 20

box 76, 3800 Tórshavn

Útgevri: p/f sosialurin

Fyrirtaks-

og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dimmalætting

Tú mást einki fáa at vita

TAD VERÐUR so mangan kastað pressuni — bløðum og útvarpi — fyrri at ov lítið kemur fram fyrri dagsins ljós. Hetta er eisini so satt sum tað er sagt, men hevur tó eisini ávísar orsøkir. Um vit ikki skulu taka tíðindi úr leysum lofti, er neyðugt við upplýsingum frá teimum, sum hava við ávísa málið at gera.

MEN HESIR UPPLÝSINGAR eru tíverri ikki altíð líka lættar at fáa hendur á, og tað kemur so mangan fyrri, at stovnar ella myndugleikar als ongan áhuga hava at lata ov nógv leka út. Hetta gav nú seinast av at býta, tá vit kundu siga lesarunum frá, at Havnar kommuna var í fíggjarligum trupuleikum, og at ymisk stórarbeiði verða skerd ella steðgað.

EFTIR AT HESI tíðindi vóru komin út, var býráðsfundur. Á fundinum varð harðliga átalað, at fólk finga nakað at vita um hetta. Hetta má sigast at vera heilt einastandandi. Skattaborgarar í kommununi máttu ikki fyrri nakran prís fáa at vita, hvussu til stóð við okkara egnu pengum.

VIT MÁTTU einki fáa at vita um, at kommunan var í fíggjarligari trongstöðu. Einki um at stórarbeiði skuldu steðgast, og at fólk helst skuldu sendast heim. Men hetta skuldu biða til kommunan visti hvussu trupulleikarnir skuldu loysast. Tað er »óttit« fyrri, at vit kundu komið at biða leingi.

Í **SEINASTUNI** hevur drúgt orðaskifti verið um hvussu kostnaðarmikil umvælingin hevur verið av einum gomlu húsum í Havn. Sambært rónskapinum hjá kommununi hevur umvælingin higartil kostað útvið 900.000 krónur, men borgarstjórin sigur, at talan bert er um einar 400.000 krónur. Talan er um skeivposteringar, verður sagt.

MEN SO HAVA vit eisini alla orsök at spyrja. Tá ikki ber til at hava skil á, hvat umvælingin av einum húsum kostar, hvussu er so skilið við teimum stóru tølunum?

Skal brúkarin gjalda fyrri stolið arbeiði?

Tað er sanniliga seint, at tjak er komið í um pirat-sjónvarpið her á landi. Men tað er nú ikki so lætt — tú kanst rokna við at verða kjálhalaður, um tú skuldi verið ein av teim, sum virkaðu fyrri at fáa steðgað ólógliga sjónvarpinum, tí nú hava allir góðir borgarar við virðing fyrri sær sjálvum og sínum góða navni lagt iløgur í handa svarta kassan fyrri einar 8000 kr. Tey, sum ikki tíma at reisa seg upp fyrri at tendra og slökkja, kunnu enná fjarstýra tað frá lenistólinum fyrri umleið eina vikuløn afturat.

Einastu sum kundu frøtt seg um at sjónvarpið gavst, munnu vera framleiðararnir av »Mogadon«-tablettum. Hugsjið tykkum til — hvat skal færoyingurin anno 1980 og frameftir gera av sær sjálvum tá hann kemur heim frá arbeiði, um hann ikki fær sitt »Muppet-show« ella »Frøer í de danske sump-egne« ella danskt »TV-aktuelt« frá tveimum vikum síðani? Og skulu vit lata okkara idealistisku umboðsmenn fyrri nýmótans sjónvarpsmóttakarar fara heilt á heysin?

Nei, nei. Tí vendir »Dagblaðið« sær móti einum almennum færoyiskum sjónvarpi. Hesin reysti radionali flokkurin, komin av Jóanesi bónda, vil heldur at vit skulu stjála

danska framleiðslu. Hann vil heldur at børn okkara skulu venjast upp frammanfyri einum kassa við dansku málburði í. AT tann styrkjan av málinum, sum útvarpið hóast alt hevur roynt at bygt upp, skal brótast niður aftur við at fólk okkara — uttan færoyiskar umsetingar — skal fáa pota tað danska málið niður í knokkin. Kæru fólkaflaksmenn á »Dagblaðnum« — verið ikki bangnir, so leingi sum tit eiga tann so nevnda »mentanar«-málaráðharran á kassanum, so nærst eingin færoyisk mentan av tí almenna. Eini góð ráð í spartíðum, »Dagblaðið«: Tað færoyiska útvarpið er eisini so sanniliga ov dyrt nú tað er alment! Avtakið »javn-ingin« og hansara almenna oyðsl, og latum okkum fara at stjála danskar útvarpsendingar í staðin. Tað kostar einki uttan tað bandið, sum stolið verður upp á. So spara tit skattgjaldarunum at gjalda løn til Arge-familjuna og vinstrasinnaðar útvarpsmenn og so kunnu ætlaðu útvarpsshúsin nýtast sum goymsluhús hjá privatum innflytarum av sjónvarpstólum. Tí um teir skulu byggja sær goymsluhús sjálvir, so fara teir á heysin.

Av og á royna »videopiratararnir« enná at eymka seg og biðja um

gjald fyrri at siggja stolar sendingar. Fyrst skal brúkarin keypa dyr tól, síðan verður ein psykologisk kriggsførsla førd móti samvitsku hansara, um hann ikki rindar »limagjald« fyrri at siggja sendingarnar! Í veruleikanum skyldar færoyiski sjónvarpsnarkomanurin

1. gjald til Danmarks Radio, haðan sendingarnar eru stolarar.

2. gjald til framleiðara (producer) fyrri nýtslu av hansara tilfari.

3. og ikki minst: allir listamenn, sjónleikarar, tónleikarar, tóna- og leiksmiðir, øll tann arbeiðskraft, sum er lögð í eina sending, eigur at gjaldast. Hetta er galdandi fyrri allar fjølmiðlar, at teir gjalda samsýning fyrri eitt arbeiði. Hvørja ferð ein sending verður send, ein bók keypt, ein plátu spæld í útvarpi, so er hetta arbeiði hjá fólki, sum eiga at fáa samsýning.

Tí hava listamenn heimsufatandi fakfeløg sum »Koda«, »Gramex« og í Norðurlondum »Nordisk Copyright Bureau«. Tey eru til fyrri at verja um rættindi listamanna at fáa gildið fyrri sína framleiðslu eins og annað arbeiðandi fólk.

So her skal heitast á tey, sum hava ringa samvitsku av tí, at tey ikki hava gildið »sjónvarpsgjald« um at taka

tað lætt. Tann ringa samvitskan hoyrir heima í Føroya Landsstýri, sum hevur lagt sína vælsignandi hond yvir ólógligt pirat-virksemi, fyrri sjálvat at sleppa frá at loysa ta veruliga uppgávu, sum eitt hósikligt sjónvarp er. Eitt færoyiskt sjónvarp, sum vit ikki skulu skammast av, sum velur tilfar eftir kvalitati og rindar listamonnum tað tað kostar.

Og sum — hóast tað sendir útlendskar sendingar — fyrri alt í verðini hevur færoyiskar yvirsetingar við, so at mál okkara kann varðveitast og verjast móti teim dansku orðum og vendingum, sum sníkja seg inn í málið í dag gjøgnum pirat-sjónvarpið.

Men tað er jú ov dyrt fyrri »Dagblaðið« og fólkaflakkin og teirra kommerkiellu heilakyknur at bjarga ella menna færoyiska mentan um tað kostar nakað fyrri tað almenna. Men hvat siga teir reystu tjóðveldismenninir? Høvu »mentanar«-málaráðharrin alla ábyrgdina fyrri danska importinum?

»Sjónvarpsfelagið« hevur tó reinar hendur. Teir vita neyvan hvat teir gera fyrri eina bjarnatenastu móti færoyiskum máli og mentan. Tí aftanfyrri stendur landsstýrið.

N.Nap.Nabeljohnsen.

ÍSIF og elitan

Samstundis sum eg takki fyrri viðmerkingina frá Jógvani Arge til grein minna seinasta mikudag, má eg siga, at tað undrar meg, at hann fór at taka hana so illa upp.

Eg havi ikki brúkt heimsmeistarakappingina í hondbólti fyrri at gera nakað áløp á ÍSF, men eg ávaraði bert imóti, at ÍSF nú er farið at leggja so stóran dent á elitutítt. Somuleiðis hevur ÍSF boðað frá, at teir í framtíðini fara at leggja enn størri dent á elitutítt.

Tá vit hugsa um hvussu illa stendur til við ítróttarhallum og plássir fyrri øllum teimum, sum hava hug at iðka ítrótt, haldi eg tað vera skeivt at seta meira og meira av til ítrótt fyrri tey fáu. Um tit halda fram við hesi kós, haldi eg framvegis tað vera náttúrligt at umhugsa at gera nýggjan ítróttarligan felagskap, sum kann taka sær

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at troytin fyrri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brovini.

av ítróttarligu áhugamálinum hjá fjøldini.

Tað er møguligt, at eg standi einsamallur av øllum stjórnarlimum ÍSFs í minum meetingum, men loyvi mær kortini at bera tær fram.

Tú sigur, at eg sjáldan havi møtt á fundi, tá stórmál hava verið fyrri. Eg royndi at vera við so leingi, eg fekk fundarboð til stjórnarfundirnar, men

tað havi eg ikki fingið hesar seinastu mánaðirnar. Tí verður torført at fylgja við í øllum teimum stórmálum, tú skrivur um.

At fara at keglast í bløðunum um hvat fyriferst á stjórnarfundum í ÍSF,

Tórfinn Smith

Lýsing

Søkt verður eftir sosialráðgevara til avloysingar í 4 mánaðir frá 17. mars ella so skjótt tilber til 15. juli 1980.

Arbeiðstíðin verður býtt í helvt millum sosialu deild Tórshavnar býráðs og Landsjúkrahúsið. Løn sambært sáttmála við Dansk sosialrådgiverforening. Umsókn við avriti av prógvi og møguligum viðmælum verður at senda Tórshavnar býráði, Vaglið, 3800 Tórshavn, sum skjótast.